

SIDEC

THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
BUSINESS. SCIENCE. EDUCATION
STRATEGY OF INNOVATIONAL DEVELOPMENT ECONOMY

VII Міжнародна науково-практична конференція

**«СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ: БІЗНЕС, НАУКА, ОСВІТА»
(SIDEC 2015)**

ЗБІРНИК ПРАЦЬ

*До 130-ти річчя
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

29 вересня – 2 жовтня - 2015 р.

**м. Харків,
НТУ «ХПІ»**

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Бюро розвитку підприємництва економічного факультету НТУ «ХПІ»
Мішкольцький університет (Угорщина)
Факультет економічних наук Національного університету
«Києво-Могилянська академія»
Одеський національний економічний університет
Українська асоціація розвитку менеджмент-бізнес освіти (УАРМБО)
Проект TEMPUS «BUSEEG-RU-UA»: Набуття професійних і підприємницьких
навичок через освіту та консультування
Спілка винахідників і раціоналізаторів України
Всеукраїнська спілка вчених-економістів

**VII Міжнародна науково-практична конференція:
«СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ:
БІЗНЕС, НАУКА, ОСВІТА»
(SIDEC 2015)**

29 вересня – 2 жовтня - 2015 року

**До 130-ти річчя Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»**

СПЕЦІАЛЬНА ТЕМА SIDEC 2015

Підприємницький дух та високотехнологічне підприємництво!

Харків
НТУ «ХПІ»
2015

СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: БІЗНЕС, НАУКА, ОСВІТА: Праці VII Міжнародної науково-практичної конференції (29 вересня – 2 жовтня - 2015 р.) / за редакцією Савченко О.І. – Харків.: НТУ «ХПІ», 2015.– 292 с.

Праці конференції спрямовані на генерацію нових ідей і конкретних пропозицій щодо визначення основних сучасних викликів в різних галузях економіки, об'єднанні креативних і новітніх практик українських та закордонних вчених, державних, політичних і суспільних діячів, промисловців і підприємців, що зацікавлені в сталому економічному розвитку суспільства.

Для викладачів, науковців, здобувачів, фахівців, аспірантів і студентів економічних та управлінських спеціальностей

Головний редактор ***Савченко О.І.***

Відповідальний за випуск ***Нестеренко Р.О.***

Редакційна колегія:

Перерва П.Г., д-р. екон. наук, професор, декан економічного факультету НТУ «ХПІ», академік Академії економічних наук України

Балджи М.Д., д-р. екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки та управління національним господарством Одеського національного економічного університету

Гуменна О.В., канд. екон. наук, доц., декан факультету економічних наук Національного університету Києво Могиллянська академія

Матросов О.Д., канд. екон. наук, професор, завідувач кафедри організації виробництва та управління персоналом НТУ «ХПІ»

Рецензенти:

Яковлєв А. І., д-р екон. наук, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри економіки та маркетингу, НТУ «ХПІ», Харків

Гораль Л. Т., д-р екон.наук, професор, директор інституту економіки та управління в нафтогазовому комплексі ІФНТУНГ, Івано-Франківськ

Трофимова О.К., канд. екон. наук, доцент, директор ТОВ «Центр якості», голова регіонального відділення Українського товариства якості

Матеріали відтворюються безпосередньо з авторських оригіналів.

Відповідає за достовірність і коректність поданих матеріалів несуть автори.

© Колектив авторів, 2015

© НТУ «ХПІ», 2015

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ (МАКРО-, МЕЗО-, МІКРО- РІВНІ)

УДК 338.2:303

БАЛДЖИ М.Д., докт. екон. наук, професор, зав. каф. економіки та управління національним господарством Одеського національного економічного університету

ЗАСТОСУВАННЯ ІНДИКАТОРНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА

Для досягнення цілей стратегічного розвитку міста необхідно об'єктивно оцінити ситуацію в економіці, інфраструктурі, соціальній сфері та екології. З метою оцінки соціально-економічного розвитку нами була обрана методика побудови інтегральних індикаторів стійкості розвитку міста [1, 2], і на її основі дано оцінку стійкості соціально-економічного розвитку міста Одеси з 2012 по 2014 роки. В основі методики лежить рішення задачі побудови інтегрального індикатора, що дозволяє дати оцінку стійкості розвитку міста, на основі інтегральних індикаторів більш конкретних його підсистем. В якості основних підсистем сталого розвитку міста виділяють підсистеми економічного розвитку, соціальна сфера, інфраструктура і природне середовище.

Для аналізу соціально-економічного розвитку м. Одеси за 2012-2014 роки індикаторним методом обрано індекс стійкості соціально-економічного розвитку, який включає дві підсистеми з наступними елементами:

- 1) економічний розвиток: промисловість, послуги, будівництво;
- 2) соціальна сфера: демографічна ситуація, доходи населення, соціальне забезпечення.

Узагальнюючий показник кожної підсистеми знаходимо з стандартизованих значень за формулою [1]:

$$I_i = \frac{1}{m+k} \left[\sum_{j=1}^m I_{ij}^{(\text{поз})} + \sum_{j=1}^k I_{ij}^{(\text{нег})} \right], \quad (1)$$

де I_i – інтегральний показник відповідної системи,

m – кількість позитивних показників,

k – кількість негативних показників,

$I_{ij}^{(\text{поз})}$

– стандартизоване значення j -го позитивного показника для i -тої підсистеми,

$I_{ij}^{(\text{нег})}$

– стандартизоване значення j -го негативного показника для i -тої підсистеми.

Індекс стійкого розвитку міста розраховується за формулою:

$$I_{СРМ} = \sum_{i=1}^n w_i \cdot I_i, \quad (2)$$

де $I_{СРМ}$ – індекс стійкого розвитку міста,

w_i – ваговий коефіцієнт відповідній підсистемі, задовольняючий умови:

$w_i \geq 0, \sum w_i = 1$.

Індекс стійкості соціально-економічного розвитку міста розраховуємо за наступною формулою:

$$I_{сссепр} = W_e + W_c, \quad (3)$$

де W_e – узагальнений показник елементів економічного розвитку;

W_c – узагальнений показник елементів соціальної підсистеми.

Для аналізу стійкості економічного розвитку індикаторним методом обрані елементи: промисловість, послуги та будівництво. В якості узагальнюючого показника обраний темп приросту. Аналіз стійкості соціального розвитку міста проводився за елементами: демографічна ситуація, доходи населення, соціальне забезпечення. Узагальнюючим показником елемента «демографічна ситуація» обрана чисельність наявного населення. На основі проведеного аналізу розраховано індекс стійкого соціально-економічного розвитку міста. Вихідні дані обрано за даними головного управління статистики в Одеській області [3]. Згідно з представленням значення кожної підсистеми, присвоєні наступні ваги: для економічної підсистеми – 0,6, для соціальної – 0,4.

Індекси стійкості соціально-економічного розвитку міста в період з 2012 до 2014 роки включно мають наступні значення:

$$\text{Іссерм } 2012 = 0,6 * 12,6\% + 0,4 * (-3,2\%) = 7,56\% - 1,28\% = +6,28\%,$$

$$\text{Іссерм } 2013 = 0,6 * 7,4\% + 0,4 * (-1,5\%) = 4,44\% - 0,6\% = +3,84\%,$$

$$\text{Іссерм } 2014 = 0,6 * (-2,8\%) + 0,4 * (+15,8\%) = -1,68\% + 6,32\% = +4,64\%.$$

Розрахунок індексів стійкості соціально-економічного свідчить про позитивну динаміку розвитку. У 2013 році індекс зменшився на 2,44%, у порівнянні з 2012 роком, але у 2014 році зріс на 0,8%, порівнюючи з попереднім роком, що зумовлено ростом стійкості. Головну роль в цьому процесі зіграв соціальний блок.

Динаміка індикаторів підсистем та індексу соціально-економічного стійкого розвитку міста Одеси за 2012-2014 роки наведена в таблиці 1.

Табл. 1

Динаміка індикаторів підсистем та індексу соціально-економічного стійкого розвитку міста Одеси за 2012-2014 роки, %

Рік	Іекон.	Ісоц.	Іссерм
2012	12,4	-3,2	6,28
2013	7,4	-1,5	3,84
2014	-2,8	15,6	4,64

Для кожної з підсистем нами були позначені лінії трендів, які показують відхилення від стійкого позитивного або негативного розвитку. На рисунку 1 показана загальна динаміка індексу стійкого соціально-економічного розвитку міста. В зв'язку з тим, що в розглянутих підсистемах спостерігалось відхилення відповідних індикаторів у 2013 році, це було відображено у динаміці індексу, адже у цьому році простежено відхилення від лінії тренду. Незважаючи на зниження значення показника у 2012-2013 роках, протягом наступних років відбувається позитивна динаміка тенденція розвитку.

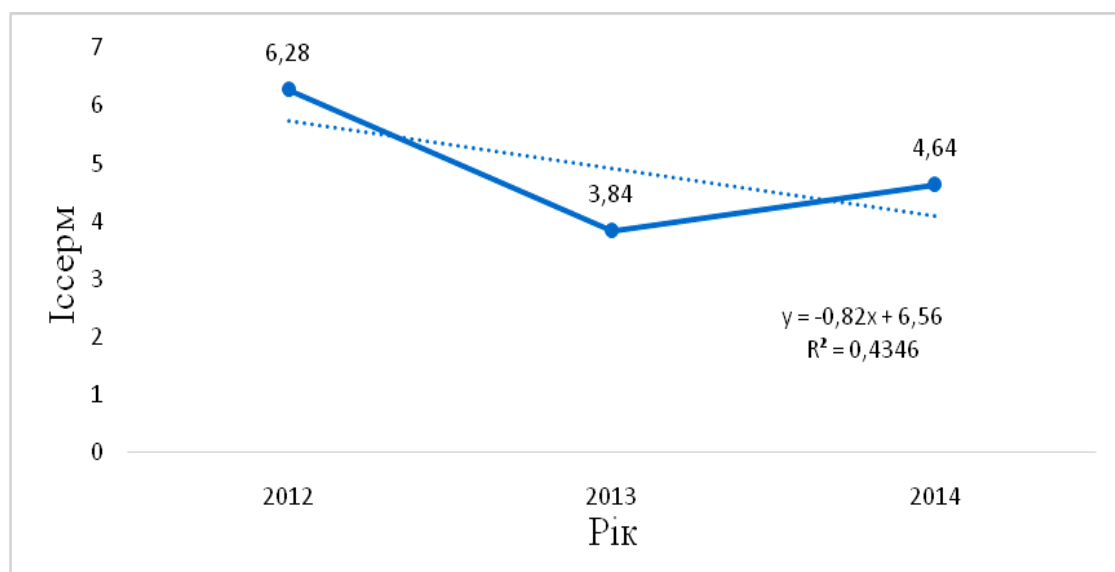

Рис. 1. Динаміка індексу стійкого соціально-економічного розвитку міста

Отже, метод побудови інтегральних індикаторів дозволяє проаналізувати становище кожної підсистеми розвитку міста та виявити проблемні підрозділи, що перешкоджають загальному стійкому розвитку міста. З огляду на вищезазначені дані та проведений аналіз соціально-економічного розвитку міста, можна зробити висновок про те, що протягом 2012-2014 років спостерігається позитивна тенденція стійкого соціально-економічного розвитку м. Одеси, незважаючи на зниження індексу стійкого соціально-економічного розвитку до 3,84% у 2013 році. Загальна тенденція зростання зумовлена лише позитивним розвитком підсистеми «соціальна сфера». На відміну від якої підсистема «економічний розвиток» має негативну тенденцію, що вказує на зниження економічного розвитку м. Одесі.

Відповідно до проведених досліджень, вважаємо доцільним органам місцевого самоврядування приділити увагу економічному розвитку міста, а для цього потрібно вдосконалити стратегію соціально-економічного розвитку міста.

Список літератури: 1. Деневизюк Д.А. Устойчивое развитие города: вопросы теории, оценка и основные приоритеты: дис... кандидата эконом. наук: 08.00.05 / Деневизюк Д.А. – Махачкала, 2006. – 164 с. 2. Деневизюк Д.А. Состояние, проблемы и направления развития социальной инфраструктуры Республики Дагестан / Д.А. Деневизюк, К.А. Омарова, Е.М. Елисеева // Региональные проблемы преобразования экономики. – 2012. – № 3. – С. 216-222. 3. Головне управління статистики в Одеській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>

УДК: 330.01: 339.9

ШІМПФ КАРІН, PhD, керівник навчальної частини Магдебургського університету Отто-фон-Геріке, Магдебург, Німеччина

ЧИСАРИК МІКЛОШ, викладач, Мішкольц, Угорщина

ТКАЧОВА Н.П., доцент, к.е.н, НТУ «Харківський політехнічний інститут»,

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Економічне процвітання країн створюється, а не передається у спадок. Всупереч тому, на чому наполягають економісти класичної школи, воно не виростає сама собою з природних багатств країни, її трудових ресурсів, встановлених у ній ставок банківського відсотка або цінності її валюти. Конкурентоспроможність країни залежить від того, наскільки її здатна промисловість до оновленню та модернізації. Компанії досягають переваги над